

Op weg naar een nieuwe Amerikaanse Burgeroorlog?

Velen zullen zich met afschuw de beelden herinneren van 6 januari 2021; de aanval van gewelddadige Trump-aanhangers op het Capitool, het parlamentsgebouw, het hart van de Amerikaanse democratie. Inmiddels is de politieke polarisatie in de VS zo groot dat de verkiezingen van 2024 belangrijker zijn dan ooit. Een kandidaat die alleen een verkiezingsoverwinning als rechtmatig accepteert, is een gevaar voor de democratie zelf. Bovendien zal de uitslag van deze verkiezingen tevens van invloed zijn op de toekomst van de NAVO en op de veiligheid van de Westerse wereld en de huidige wereldorde.

In deze cursus zullen ook eerdere aanslagen op de democratie aan bod komen, met als belangrijkste voorbeeld de Amerikaanse Burgeroorlog (1861-1865), toen het voortbestaan van de VS als politieke eenheid op het spel stond. De Zuidelijke Geconfedereerde Staten probeerden zich in 1861 met geweld af te scheiden van het centrale gezag in Washington. Vooral door het politieke vernuft van de Republikeinse president Lincoln werd deze burgeroorlog na een lange, bloedige strijd in 1865 gewonnen door het Noorden. Deze overwinning had tot gevolg dat de eenheid behouden bleef en bovendien in 1865 de slavernij overal werd afgeschaft.

In de huidige cultuurstrijd tussen Republikeinen en Democraten spelen de geconfedereerde vlag en standbeelden die betrekking hebben op de Burgeroorlog nog steeds een belangrijke rol, verafschuwd door de Democraten en hartstochtelijk omarmd door de Republikeinen. Bijzonder hieraan is dat ten tijde van de Burgeroorlog de rollen precies omgekeerd waren: de Democraten stonden achter de geconfedereerde vlag, terwijl de Republikeinen deze uit alle macht bestreden.

Programma

1. Founding Fathers, onafhankelijkheidsverklaring en grondwet van 1787.

2. President Lincoln en de Amerikaanse Burgeroorlog.
3. Periode 1865-1929. Democraten en Republikeinen ondergaan belangrijke politieke en ideologische veranderingen.
4. F.D. Roosevelt (1933-1945). Bestrijder economische crisis en grondlegger nieuwe wereldorde.
5. Periode 1945-1960. Truman en Eisenhower aan de macht. Koude Oorlog, McCarthyisme, en heropleving kwestie burgerrechten.
6. Periode 1960-1968. J.F. Kennedy en L.B. Johnson, presidenten namens de Democraten. De juridische gelijkberechtiging van de zwarte bevolking vindt plaats door wetgeving Johnson.
7. Jaren zeventig en tachtig. Republikeinse presidenten Nixon en Reagan. Nixon gedwongen tot afreden als gevolg van de Watergate affaire; 1973 einde Amerikaanse betrokkenheid Vietnamoorlog; 1989 einde Koude Oorlog.
8. Tijdperk Obama (2009-2017) en Trump (2017-2021); toenemende polarisatie tussen Democraten en Republikeinen.
9. Verkiezingen 2020. Aanval Trumpisten op het Capitool; presidentschap J. Biden; de verkiezingen van november 2024.

Afbeelding: Mount Rushmore (Wikimedia Commons)

Cursusnummer	X25WV-1G08
Docent	<i>Cindy Besselink</i> Cindy Besselink heeft ruim veertig jaar ervaring in het voortgezet onderwijs, met name in de VWO bovenbouw. Haar aandacht gaat vooral uit naar de Nieuwste en Contemporaine Geschiedenis.
Vakgebied	Geschiedenis
Seizoen	2025 winter/voorjaar
Dag	Dinsdag
Inschrijven voor	di 14 jan. 2025
Tijd	11.00-13.00
Cursusdata	28-jan., 04-feb., 25-feb., 04-mrt., 11-mrt., 18-mrt., 25-mrt., 01-apr., 08-apr., 15-apr.

Prijs	€ 250,-
Aantal colleges	9
Werkvorm	Hoorcollege met ruimte voor vragen en discussie
Cursusmateriaal	Aanbevolen literatuur: Maarten van Rossum: <i>de Verenigde Staten in de Twintigste Eeuw</i> . Philip Roth: <i>Complot tegen Amerika</i> . Steven Levitsky & Daniel Ziblatt: <i>How democracies die. What history reveals about our future</i> .
Opmerkingen	De powerpoint van deze cursus wordt niet digitaal beschikbaar gesteld